

COMUNICACIÓ

Ramon Muns: *Tres conceptes bàsics en la filosofia política d'Albert Camus*

En aquesta comunicació proposo una reflexió sobre els tres conceptes bàsics de la filosofia política camusiana en *L'homme révolté*. Si la meva anàlisi no és incorrecta, hauríem de retrobar les acepcions primigènies de *revolta*, *mesura* i *límit*, que són una part fonamental de la seva filosofia política, especialment pel que fa a la *pràctica*, en termes kantians. *La revolta*, com a resposta de l'ésser humà mitjançant la qual guanya la seva llibertat, sempre en grau condicional, però llibertat al cap i a la fi. *La mesura*, que no és simplement un promig estadístic, sinó que s'acostaria al «*un homme doit s'empêcher*» dit per Lucien Auguste Camus, el pare d'Albert, que ell no arribaria a conèixer. *El límit*: em proposo, especialment, remarcar la característica de *lloc d'impulsió* que, penso, té per a Camus, que semblaria seguir, en aquest punt, el pensament de Hobbes i, sobre tot, el de Descartes.

Els conceptes de *revolta*, *mesura* i *límit* li permetran poder establir, en les perspectives històrica, sociofilosòfica i, fins i tot ideològica, les mancances radicals de la concepció hegeliana de la filosofia com a saber omnicomprensiu i totalitzador. Les bases de l'alternativa camusiana ja quedarien implícitament apuntades en aquests tres punts bàsics del seu pensament. Alternativa que estarà fonamentada en el vitalisme d'aquesta *revolta-amb-mesura-i-límit*, que permet l'*individu-subjecte* guanyar la seva primera llibertat, i en el racionalisme dels mites mediterranis —el de Sísif i el del pensament solar— i del pensament germànic de Goethe.

COL·LOQUI

Ignasi Roviró: Sobre la comunicació del Sr. Muns, vull fer una defensa dels prejudicis: sempre fem la lectura amb prejudicis. El prejudici és on surt la meva subjectivitat, i les lectures han de ser *meves*. La filosofia no pot ser purament descriptiva: la lectura és sempre feta per nosaltres. Més enllà del text hi sóc jo. Camus mateix ens ho ha dit. En suma, doncs, faig una reivindicació del vitalisme i d'una filosofia que em porta a mi mateix.

Ramon Muns: Ja he dit que un dels elements del pensament de Camus és el vitalisme. Camus defensa l'individu solidari. Tendim a considerar l'individualisme negativament, però l'individualisme de Camus no és negatiu: és el de la solidaritat. Sobre els prejudicis: estic d'acord que cal llegir els autors des d'un mateix.

Jordi Sales: Sobre la intervenció del Dr. Ignasi Roviró: sí però no. Geneviève Rodis-Lewis diu sobre Descartes que a aquests grans pensadors sovint els fem miralls, i que, contra aquest vici de veure'ns (o posar-nos) nosaltres en l'altre, l'estudi d'aquests autors ha de ser un exercici d'alteritat. És clar que tota lectura és meva. Però jo als meus alumnes els dic que quan passen de l'exègesi del text a la reflexió filosòfica personal posin una ratlla: «que cada palo aguante su vela». La sana erudició i el respecte de l'alteritat són necessaris. Perquè és l'altre el que parla: el comentari filosòfic és un exercici de comprensió de l'alteritat. Si no llegim així, caiem en la subjectivitat en el mal sentit del mot, aquell que em descobreix que jo sóc jo i no em diu res més. L'apel·lació a la subjectivitat, a més, tot sovint és una manera d'afavorir les mandres: reivindicant la meva lectura, m'estalvio l'elaboració d'un aparell crític seriós, menystinc la bibliografia secundària, ...